

STUDIECIRKELN

STUDION

STUDIECIRKELN - QSTUDION

Säsong 1, Avsnitt 1-10, 2019

TEXT Judith Kiros och Mireya Echeverria Quezada

PROJEKTLEDARE Kristina Ullgren

GRAFISK FORM Graphera

RFSL 2019

www.rfsl.se

Publikationen har tagits fram med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) men innehållet reflekterar enbart åsikterna hos författarna. MUCF kan inte hållas ansvarig för informationen i publikationen eller hur den kan komma att användas. RFSL är ensamt ansvariga för innehållet.

Förord

Q-STUDION är en podcast som sätter det queera ögat på kultur, samhälle, historia och vardag. Med Q-Studion vill RFSL lyfta perspektiv som saknas i mediebruset.

Q-Studions första säsong från 2019 består av nio avsnitt där allt från tro och religiositet, humor, ekonomi, raggning, komma ut-processer, suicid, kolonialism och språk avhandlas. Programledare och producent är **Mireya Echeverria Quezada**.

I detta material får du ingångar i Q-Studions avsnitt, teman och ämnen, möjlighet till fördjupning och queera life hacks. Samla en grupp kompisar, bilda en queercirkel eller starta en grupp i din RFSL-avdelning! Materialet är skrivet av kulturskribenten **Judith Kiros** och producenten Mireya Echeverria Quezada.

Q-Studions första säsong produceras inom projektet *“Hbtqi-personers erfarenheter av rasism 2018-2019”* med stöd av MUCF – Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. RFSL är ensamt ansvariga för innehållet.

Du kan lyssna på Q-Studion via [rfsl.se](https://www.rfsl.se) eller i din närmsta podcastapp.

Innehåll

FÖRORD	4
Avsnitt 1 Killjoyen Sylvia Rivera och Stonewallupproret	6
Avsnitt 2 Marsha P. Johnson, STAR och queera rum	8
Avsnitt 3 Humor – Tråkiga flator, roliga bögar och hilarious queens?	10
Avsnitt 4 Rosa pengar, heteroekonomi och Bitter Pills	12
Avsnitt 5 Suicid – Fakta, myter och vad vi kan göra	14
Avsnitt 6 Komma ut som queer, same eller muslim?	17
Avsnitt 7 Begär – Persikor och hemliga ragningskoder	19
Avsnitt 8 Språk – Poesi, makt och banan-emojis!	21
Avsnitt 9 Arv – Den raderade hbtqi-historien	23
Avsnitt 10 <i>Livepod</i> : Stormé DeLarverie – Älskade upprorsbutch!	25

AVSNITT 1

Killjoyen Sylvia Rivera och Stonewallupproret

Vad innebär det att vara en queer killjoy och vad kan det komma att kosta en? Genom Q-Studio får vi stifta bekantskap med Sylvia Rivera, Roland Emmerichs whitewashade film Stonewall och queer tro.

TEXT JUDITH KIROS · FOTO NETFLIX

I det första avsnittet av **Q-Studio** får vi lära oss om **Sylvia Rivera**, street queen och revolutionär, som var en av de ledande figurerna under **Stonewall-upproret**. Sylvias liv kantades av utsatthet, men också av motstånd mot bland annat rasism och transfobi inom hbtqi-rörelsen. Det motståndet lever kvar, dels genom organisationer som The Sylvia Rivera Law Project, som erbjuder gratis

juridisk rådgivning till trans-och-intersexpersoner, men också genom aktivister som **Jennicet Gutiérrez**, som höjde rösten för papperslösa hbtqi-personer under ett av Barack Obamas tal till hbtqi-rörelsen. Q-Studio programledare **Mireya Echeverría Quezada** och filmvetaren **Paloma Halén Román** ser tillsammans filmen *Stonewall* av Roland Emmerich och reflekterar kring hur man minns,

och hur man skapar hbtqi-historia av, Stonewall. Filmen kritiserades av rasifierade hbtqi-personer för **white-washing**, det vill säga att rasifierade personers deltagande minimerades till förmån för vita karaktärer. Varför lyser till exempel Sylvia Rivera med sin frånvaro? Q-Studion ger oss

också en inblick i queer tro. Hur kan gudsbilden utvecklas eller förändras för att också ta in hbtqi-perspektiv och hbtqi-personer? Avslutningsvis möts poeten och aktivisten **Yolanda Bohm** och **Samuel Girma**, en av grundarna till Black Queers Sweden, i ett samtal om killjoy och kamp.

Tre diskussionsfrågor:

- Hur kommer det sig att det var just de mest utsatta som startade Stonewall-upproret? På vilket sätt har bilden av Sylvia Rivera förändrats och av vilken eller vilka anledningar?
- Vad kan en queer killjoy åstadkomma i hbtqi-rum? Hur och varför framstår man, eller blir till, en killjoy?
- På vilka sätt kan man som hbtqi-person förhålla sig till religion och hur kan det vara meningsfullt?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

Som hbtqi-person som rasifieras kan det vara svårt att se sig själv speglad eller representerad inte bara i religionen, som det diskuteras i Q-Studions reportage, utan också i kulturen. Så varför inte göra queera läsningar av den kultur vi får tillgång till? Kanske är Bamse en svart panter. Vrid om och anpassa kulturen efter dig och de du älskar; det är både roligt och befriande.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras. HBO:s hyllade serie Pose kretsar kring hbtq-personer i New Yorks ballroom-scen på slutet av åttiotalet. Det är en av de få serier eller filmer i vilken transpersoner som rasifieras som icke-vita centreras. Innehållet är bitvis mörkt, men skådespeleriet är fint och inkännande. Och kläderna? To die for.

NYCKELORD

- Stonewall-upproret
- Whitewashing
- Queer killjoy
- Queer läsning

AVSNITT 2

Marsha P. Johnson, STAR och queera rum

*När och på vilka sätt blir ett rum queert?
Q-Studio utforskar ämnet genom
ikonen Marsha P. Johnsons liv och arv.*

TEXT JUDITH KIROS · FOTO NETFLIX

I Q-Studios andra avsnitt får vi stifta bekantskap med **Marsha P. Johnson**, en älskad och hyllad Stonewall-veteran och drag queen. Marsha, som har beskrivits som karismatisk, varm och engagerad, föddes 1945 i New Jersey. Hon visste tidigt att hon ville bära klänningar och utvecklade med tiden en klädstil som influerades av **camp**. Camp karaktäriseras av kitsch och dålig smak – men vad som anses vara dålig smak är förbundet med exempelvis klass och ras. Tillsammans

med **Sylvia Rivera** grundade Marsha P. Johnson kollektivhuset **STAR**, Street Transvestite Action Revolutionaries, för street queens, gatubarn och sexsäljare. Reportern **Rafaela Stålbalk Klose** intervjuar transaktivisten **Andi Malm**, genusforskaren **Signe Bremer** och studenten **Gabrielle Tynell Olivius** om **queera rum**. Hur vet man till exempel att Malmös Brygga 8 är queer? Hur blev den det? Journalisten och aktivisten **Juliet Atto** berättar om hur hon tillsam-

mans med vännen **Samuel Girma** grundade **Black Queers Sweden**, ett **separatistiskt** sammanhang för svarta hbtq-personer. I det avslutande samtalet pratar Q-Studios programledare **Mireya Echeverría Quezada** med ortenqueeret och aktivisten

Valentina Coronado Cuevas och illustratören och skribenten **Hanna Böhmom** om trygga rum, hur ett korrekt språk både exkluderar och inkluderar folk, och hur anpassning till vita rum påverkar hur man pratar och för sig.

Tre diskussionsfrågor:

- På vilka olika sätt kan queera rum uppstå?
- Varför behövs separatistiska rum även i queera sammanhang?
- Varför blir queera rum så ofta vita rum och vad gör det med hbtqi-rörelsen?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

Att vara en hbtqi-person som rasifieras kan ofta kännas ensamt. Hitta ditt sammanhang genom exempelvis Facebooksidor eller Instagram! Där finns bland annat Black Queers Sweden och även @blattepride. Använd dig av Internet för att nå andra som dig – och om de grupperna du behöver inte finns kanske du borde skapa dem. För att parafrasera Juliet Atto i inslaget om Black Queers Sweden: skapa rum för andra människor och även dig själv.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras. Tangerine (2015) är en film som fick mycket positiv uppmärksamhet när den kom ut – trots att den helt är inspelad via mobiltelefonen. Den kretsar kring Sin-Dee Rella, en svart transkvinna som säljer sexuella tjänster, och följer henne under en natt då hjärtan krossas, lojaliteter testas och dörrar sparkas ner.

NYCKELORD

- Queera rum
- Camp
- Separatism

AVSNITT 3

Humor – Tråkiga flator, roliga bögar och hilarious queens?

Hbtqi-kultur och humor verkar ofta hänga ihop. Hur kommer det sig? Q-Studio undersöker sambandet mellan skratt, tårar och queer stand-up.

TEXT JUDITH KIROS · FOTO JULIA LINDEMALM/SVERIGES RADIO

Ett klipp med den amerikanska komikern **Joel Kim Booster** inleder Q-Studios avsnitt om humor. Q-Studios programledare **Mireya Echeverría Quezada** beskriver i det här avsnittet relationen mellan hbtqi-kultur och humor. Finns det en relation mellan komedi och tragedi? Hänger tårar och skratt kanske ihop? Q-Studio går in på hur humor kan ena och splittra, sparka uppåt eller på de som redan ligger. Reportern **Sao-Mai Dau** undersöker rollighetsskalan med vännerna **Carro**

och **Moni**. Populärkulturen verkar bestå av roliga bögar, bistra flator och transfeminina som återkommande punchlines. Satirtidningen Galagos chefredaktör **Rojin Pertow** menar att **camp** är ett hjälpsamt begrepp när man pratar om hbtqi-humor: man driver stereotyper till sin spets för att ta tillbaka makten. Sedan vrider och vänder Q-Studio på begreppet **politisk korrekthet**. Etniska minoriteter och hbtqi-personer benämns ofta som ”pk” när de kritiserar humor som använder

dem på ett nedsättande sätt. När reportern **Lautauro Cubilla** möter stand-up komikern och poddaren **Petrina Solange** menar hon att hon ofta betraktas som politisk på grund av att hon är svart och homosexuell, men menar att hon skulle läsas

helt annorlunda om hon var en vit, straight man. I Queersamtalet pratar filmvetaren **Paloma Halén Roman** och transaktivisten och spoken word-artisten **Yolanda Bohm** om transfemininitet, humor och problemen med filmen **The Danish Girl**.

Tre diskussionsfrågor:

- Hur har stereotyper om ”roliga bögar”, ”trista flator” och ”hysteriskt roliga queens/transfeminina” uppkommit och varför?
- Hur hänger humor och sorg ihop och vad kan det innebära för hbtqi-humor?
- I Queersamtalet diskuteras hur transfeminina i populärkulturen används som en komisk punchline, men också ofta skildras som farliga. Hur kommer det sig att just transfemininitet framställs på det sättet?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

Det är vanligt att folk vill skämta både om hbtqi-personer och personer som rasifieras. Ibland kan man känna sig tvungen att skratta med, eller bli obekvämt och försöka göra sig mindre. Men i sådana situationer finns det en mening man kommer långt med: ”Hur menar du nu?” Be lugnt personen att förklara skämtet. Det är ett sätt att konfrontera personen, och kritisera premisserna för skämtet, samtidigt som det ger en mer utrymme för att äga personen.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras.

Margaret Cho är skådespelaren, komikern och bi-konen som citeras i Q-Studios tredje avsnitt. Hon har gjort sig ett namn genom humor som inte räds för att driva med ras, sexualitet och upplevelsen av att växa upp i diasporan. I showen *I'm the One That I Want* berättar hon om när hon var skeppskomiker på en lesbisk ”love boat”, hur flator älskar havsdjur, och imiterar mammans reaktion på hennes lesbiska love connection.

NYCKELORD

- Camp
- Politisk korrekthet

AVSNITT 4

Rosa pengar, hetero-ekonomi och Bitter Pills

Money, money, money. Hur påverkar pengar hbtqi-rörelsen, vad gör företagen på Pride, och hur använder sig fascister av progressiv retorik för att dölja sina egentliga agendor?

TEXT JUDITH KIROS · FOTO ANNA EKENFORS

Ekonomi är det laddade, komplicerade ämne som tacklas i Q-Studios fjärde avsnitt. Programledaren **Mireya Echeverría Quezada** beskriver hur företagen pumpar ut regnbågsfärgade produkter inför varje Pridesäsong och menar att det kan kännas viktigt att inkluderas och speglas när man tidigare har varit utstött. Begreppet **rosa pengar** används bland annat av **Timbro** för att benämna (främst) homosexuellas köpkraft. Men många är också kritiska till hur hbtqi-rörelsen an-

vänds av företag, politiska partier, organisationer och myndigheter för att de ska framstå som progressiva. Processen kallas för **pinkwashing**, en kombination av ordet pink och whitewashing, och är någonting flera värdekonserverna och fascistiska partier ägnar sig åt för att slå in en kil mellan hbtqi-rörelsen och personer som rasifieras. Reportern **Sao-Mai Dau** intervjuar **Riya Raphael**, forskare i genusvetenskap, och **Joyce Jacobsen**, amerikansk ekonomiprofessor, om heteronor-

men som formar synen på och analysen av ekonomin. Hur värderas arbete olika beroende på vem som utför det? **Maria José Iglesias Peralta** intervjuar barn och lärare på **Amaranta**, en skola i Santiago för barn som är trans. Skolan har ingen inkomstkälla, utan lärare, psykologer och socialarbetare jobbar ideellt. **Mireya Echeverría Quezada** beskriver sedan den sista kvällen på queerbaren **Bitter Pills** i Stockholm

och hur de som tog farväl av baren hotades av en beväpnad man. **Bitter Pills** sörjs i den efterföljande diskussionen mellan kulturarbetaren och aktivisten **Samuel Girma** och illustratören **Ruhani Islam**. De pratar även om rosa pengar och problematiserar hur tillgång till just pengar kan tillmäta en ett människovärde. Och hur bör hbtqi-communityt agera när fascistiska krafter använder sig av pinkwashing för att få legitimitet?

Tre diskussionsfrågor:

- Varför har det på senare år blivit attraktivt för just värdekonservativa och fascistiska partier att förknippas med hbtqi-rörelsen?
- Vad finns det för nackdelar med företagens ökade närvaro på Pride?
- Vad är argumenten för att k-märka (eller q-märka) queera häng, barer, caféer och platser?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

Varför anses det vara så tabu att prata om pengar på arbetsplatsen? Kanske är det så att vi, när vi väl pratar om pengar, också börjar prata om organisering. Är lönen du får verkligen rättvis? Hur värderas ditt arbete, som rasifierad hbtqi-person, i relation till dina kollegors? Bryt tabut! Få mer på fötterna inför nästa löneförhandling.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt

fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras.

Queer Economics: A Reader är sammanställd av Joyce Jacobsen, som intervjuas i avsnittet, och Adam Zeller. Det är en grundlig, pedagogisk genomgång av ämnet som samlar queera perspektiv på ekonomi och även utforskar marxistiska läsningar av hbtqi-rörelsen. För den som är intresserad av hur heteronormen kan påverka plånboken, och fältet ekonomi i stort, är boken essentiell läsning.

NYCKELORD

- Rosa pengar
- Pinkwashing

AVSNITT 5

Suicid – Fakta, myter och vad vi kan göra

Q-Studios femte avsnitt bryter formen med att avsnitt om psykisk ohälsa och suicid. Hur ska man prata om och närma sig suicid bland hbtqi-personer?

TEXT JUDITH KIROS · ILLUSTRATION KATJA SANDSTRÖM

Q-Studios programledare **Mireya Echeverría Quezada** inleder med att berätta att podcastens femte avsnitt bryter mot den etablerade formen; istället för reportage utgörs innehållet denna gång av ett samtal mellan **Edward Summanen**, sakkunnig i transfrågor och projektledare i suicidprevention på RFSL, och överläkaren och suicidforskaren **Ullakarin Nyberg**. Ullakarin Nyberg har även en podcast, **Inferno**, specifikt om suicid. Varje år görs uppskattningsvis 15 000 suicidförsök och

hbtqi-personer är särskilt representerade bland folk med suicidtankar. Hur ska man prata om suicid och vilka termer bör man använda sig av? Ullakarin Nyberg menar att man ska vara försiktig, men inte rädd, då öppenhet är viktigt. En lyssnare frågar hur det kommer sig att nästan alla hbtqi-personer hen känner har erfarenhet av att må dåligt. Den så kallade **minoritetsstressen**, det vill säga att leva som minoritet i ett samhälle som inte är anpassat efter en, är en faktor som påverkar psykiskt mående. Vad

är en **riskfaktor**? Ullakarin Nyberg betonar att suicidförsök kommer ur lidande, som kan handla om olika saker, men då suicid ofta är en impulshandling kan till exempel miljön vara en riskfaktor. Om man behöver hjälp och stöd angående suicidtankar kan man ta kontakt med **117 Vårdguiden**, sin närmaste **vårdcentral** eller **vårdinstans**; man kan också försöka be om hjälp, och även tacka ja till hjälpen som erbjuds en. För folk som redan har kontakt med **den könsbekräftande vården** kan man genom den få vidare hjälp och stöd. Både Edward and Ullakarin menar

att det som behövs är ett naturligare samtalsklimat kring psykisk ohälsa, samt att folk som mår dåligt blir delaktiga i och bjuds in i samtalet. De vill även att existerande insatser kompletteras, och Edward önskar sig att vården ska tillgängliggöras för människor som lever i Sverige utan papper. Myter som måste göras upp med är att det skulle vara farligt att prata om suicid, att de som har bestämt sig för att ta sina liv inte kan räddas, och att folk som pratar om suicid inte menar allvar. Viktigt är också att veta att omkring 90 procent av de som gör suicidförsök tillfrisknar.

Tre diskussionsfrågor:

- Vilka faktorer spelar in i just rasifierade transpersoners psykiska hälsa och vad kan göras, samhälleligt och genom vården, för att förbättra situationen?
- Vad händer när psykisk hälsa bland minoritetsgrupper behandlas som problem hos individen snarare än som symptom på politiska strukturer?
- Hur tar vi som community hand om varandra och varandras mående på bästa sätt?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

Det kan ta emot att söka hjälp för psykisk ohälsa då det, som Ullakarin Nyberg säger, är förknippat med både skam och ansträngning. Det är inte heller lätt att söka vård och stöd som rasifierad hbtqi-person, då man kanske möter en behandlare som inte nödvändigtvis förstår sig på minoritetsstressen. Men om du har möjlighet – ta med en kompis eller en familjemedlem till det första mötet med behandlaren! Det kan kännas jobbigt eller omöjligt, men en anhörig kan backa upp dig, eller kan till och med ha sett förändringar i ditt beteende du själv är omedveten om. Om någonting känns fel med behandlaren kan dessutom din vän eller familjemedlem stötta dig i situationen och hjälpa dig att söka vård hos någon annan.

QUEERCIRKELN – TIPS ÖM VART DU KAN VÄNDA DIG FÖR ATT FÅ STÖD

Genom queercirkeln tipsar vi vanligtvis om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras, men i det här avsnittet bryter även queercirkeln formen.

I avsnittet förekommer många tips och rekommendationer för personer med suicidtankar, och för dig som känner någon som har suicidtankar. Om man behöver hjälp och stöd angående suicidtankar kan man ta kontakt med 1177 Vårdguiden, sin närmaste vårdcentral eller vårdinstans. Vid akuta fall ska du alltid ringa 112. Du kan också kontakta **Minds Självmordslinje**. Mind nås via chatt, mejl eller telefon på **90101**, och har öppet mellan kl 06-24. Kontakta Mind om du eller någon nära dig har suicidtankar och behöver någon som lyssnar, stöttar och pratar med dig om att eventuellt söka vård.

För transpersoner som behöver hjälp med transkompetens kan man även komma i kontakt med **RFSL Transformering** via mejlen trans@rfslungdom.se.

Du kan även kontakta **RFSL Stöd-mottagning** Telefon: 020 – 34 13 16 (kostnadsfritt) E-post: stod@rfsl.se

NYCKELORD

- Minoritetsstress
- Riskfaktorer

AVSNITT 6

Komma ut som queer, same eller muslim?

Garderoben döljer hemliga världar, inte bara för barnen i Narniaböckerna, utan även för hbtqi-personer. Att komma ut eller inte komma ut – det är frågan.

TEXT JUDITH KIROS · ILLUSTRATION KEITH HARING

Q-Studios programledare **Mireya Echeverría Quezada** berättar om **Karl Heinrich Ulrich**, en tysk jurist som på 1860-talet pratade om vikten av att som hbtqi-person vara synlig och öppen, då det skulle förändra samhällets syn på hbtqi-personer. I modern tid kommer kändisar som exempelvis sångaren Ricky Martin ut, vilket kan ha ett viktigt symbolvärde, och betyda mycket för andra hbtqi-personer. På Youtube har **National Coming Out Day**, med tillhörande **komma ut**-videos, blivit stort. Men hur är det att komma ut som hbtqi-person när man är minoritet? Fotografen **Sara Lindqvist** och kulturanalytikern **Elfrida Bergman**

har samlat berättelser från samiska hbtqi-personer i projektet **Queering Sápmi**. **Rönn**, tjugotreårig poet bosatt i Kiruna, betonar hur viktigt det är för den att inte flytta söderut. Den menar att det blir en typ av aktivism att stanna kvar i Kiruna och är bland annat med och arrangerar **Sápmi Pride**. **Mireya Echeverría Quezada** förklarar därefter att en annan sida av att komma ut är att **outas**, det vill säga att avslöjas som hbtqi-person utan att ha samtyckt till det. **Gay Panic** och **Trans Panic**, att man efter att ha misshandlat eller till och med dödat en hbtqi-person kan hävda att det var på grund av homosexuella närmanden, diskuteras också. Ett exempel är

kvinnan i Örebro som blev attackerad av en man som försökte våldta henne; gärningsmannen dömdes för misshandeln, men inte för våldtäktsförsöket, då kvinnan var trans. Reportern **Viola Nilsson** möter **Ruhani**, student och

illustratör, som berättar om hur det är att komma ut som muslim i queerum. Queersamtalet avrundar avsnittet med en diskussion mellan **Adori Rahman**, aktivist, och **Agri Ibrahim**, som har arrangerat **Pride of Color**.

Tre diskussionsfrågor:

- Hade Karl Heinrich Ulrich rätt i att hbtqi-personer synlighet påverkar hur vi uppfattas? Har vi då en skyldighet att komma ut?
- Vad skulle kunna underlätta för hbtqi-personer som rasifieras när det gäller att komma ut? Hur påverkar vithetsnormen i queerum folks villighet att bli en del av rummet?
- Varför finns det en föreställning om att hbtqi-personer med migrantbakgrund inte kommer att accepteras av sina närstående när vi kommer ut? Varför anses personer som rasifieras vara särskilt homo- och transfobiska?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisheterosambället.

Karl Heinrich Ulrich i all ära, men kom ihåg att du borde komma ut för att du själv vill det och känner dig redo. Börja, som **Agri Ibrahim** säger i **Queersamtalet**, med att ta upp ämnet bland nära vänner eller familjemedlemmar för att se hur det landar. Om det känns bra kan nästa steg vara att berätta för dem – vare sig det handlar om att man är hbtqi, troende eller lider av psykisk ohälsa. Kom ihåg att processen kan kännas utdragen – och att man ofta måste komma ut ofta och i flera sammanhang – men ta det lugnt och starta smått. Lycka till!

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras. Den mest ikoniska komma ut-låten är kanske **”I’m Coming Out”** med **Diana Ross**, men den här veckan tipsar Queercirkeln om två böcker av indiska hbtqi-författare. Den första är självbiografien *Me Hijra, Me Laxmi*, av aktivisten och dansaren **Laxmi**, som berättar om hennes ensamma uppväxt, hur hon fann sig själv som hijra, och hennes bredare kamp för hijras rättigheter i Indien. Den andra är författaren **R. Raj Raos** *The Boyfriend*, en kärleksberättelse om två män, Yudi och Milind, och deras erfarenheter av Mumbais gayscen.

NYCKELORD

- Komma ut
- Outa

AVSNITT 7

Begär – Persikor och hemliga raggningskoder

Let's talk about sex, baby!

Eller: låt oss prata om kärlek, begär och vilka strukturer som påverkar hur och vad vi känner. Vad finns det för begärsmönster i hbtqi-sammanhang?

TEXT JUDITH KIROS · FOTO HAPPY TOGETHER © 1997 KINO INTERNATIONAL

Q-Studions sjunde avsnitt börjar med att programledaren **Mireya Echeverría Quezada** berättar om ”den delade persikans kärlek” eller ”den bitna persikan”. Sedan femhundralet har det i Kina varit ett begrepp för manlig homosexualitet, då med grund i en berättelse om skönhet och begär vid en hertigs hov. I det antika Kina var samkönade relationer inte ovanliga; det var först under 1600-talet, och dels på grund av västvärldens influenser, som staten vände sig mot homosexualitet. Samkönat sex blev lagligt

i Kina 1997, det vill säga samma år som **Wong Kar-wais** film ”Happy together” blev nominerad till Guldpalmen. Den handlar om ett manligt par som försöker hitta tillbaka till varandra, men upplever svårigheter på vägen. Berättelser om lesbisk kärlek har en tendens att sluta illa, men det har kvinnor genom historien tagit sig runt genom att skippa slutet på filmen eller boken. Men hur skildras maktobalans i samkönade relationer? I reportaget pratar ett antal hbtq-personer som rasifieras om **exotifiering**

– att ses som exotisk på grund av sin kulturella bakgrund – och rasism i hbtqi-världen. På grund av att hbtqi-personer på många platser, och under många tider, har tvingats leva dolda, har dejtingkoder utvecklats. I en föreningslokal i Göteborg träffar reportern **Hassan**, som berättar om att vara homosexuell i Iran. **Jon Voss**,

förlagschef för **QX**, berättar om hur **handkerchief code** utvecklades i klubbmiljön i USA på 70-talet. Genom färg och placering av näsdukar visar man vad man är intresserad av sexuellt. I det avslutande **queersamtalet** pratar studenten **Lizette** och kulturarbetaren **Samuel Girma** om den queera dejtingdjungeln.

Tre diskussionsfrågor:

- Vad finns det för likheter och skillnader i hur manliga och kvinnliga samkönade förhållanden skildras i kulturen?
- Hur kan man hantera eller konfrontera exotifiering och rasism i hbtqi-världen?
- Hur kommer det sig att det är så svårt att benämna rasism inom romantiska förhållanden? Varför kan det bli särskilt känsligt?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosambället.

I queersamtalet menar Samuel Girma att man ska ”trust your gut” när det kommer till rasism. Det gäller inte bara dejting, men är kanske särskilt viktigt (och därför jobbigt) när det förekommer i intima sammanhang. Det här avsnittets queerhack blir mer filosofiskt: kom ihåg att du förtjänar bättre! Det kan vara svårt att säga ifrån när någonting känns skevt, så ha tilltro till dig själv och din egen förmåga att känna när någon går över dina gränser. Dejting ska vara kul och spännande, inte kränkande.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras. När det gäller att tänka kring begär – och då inte bara till människor, utan till det ”rätta” livet – är Sara Ahmed utan tvekan bäst. Plocka upp ”The Promise of Happiness” och läs om olyckliga queers, arga svarta kvinnor, och feministiska glädjedödare. Varför finns de här figurerna i kulturen? Hur påverkar de oss och hur kan de bli symboler för vårt kollektiva motstånd? Sara Ahmed är verkligen the boss.

NYCKELORD

- Exotifiering
- Handkerchief code

AVSNITT 8

Språk – Poesi, makt och banan-emojis!

Klinton, alviska och emojis:

Q-Studions åttonde avsnitt avhandlar språket som tema. Hur ser hbtqi-emojis ut? Kan människan tala med katter?

Detta och mycket mer finns att lära sig.

TEXT JUDITH KIROS · FOTO GÖRAN SEGEHOLM

Programledaren **Mireya Echeverría Quezada** talar om att dejtingappen **Grindr** lanserade femhundra gay-emojis för att underlätta användarnas kommunikation. Hur tar sig då hbtqi-världens användande av emojis uttryck? Banan, äggplanta, majscolv och tacos står in för olika könsorgan, medan tumme upp eller ner kan signalera om personen som skriver är **top** eller **bottom**. I ragningsmanhang kan en bild alltså säga mer än tusen ord. Språket speglar samhället och ger

en inblick i de värderingar, lagar och ägandestrukturer som råder. **Mireya Echeverría Quezada** berättar om **James Baldwin**, en svart, homosexuell författare som växte upp i ett segregerat USA. Som tjugofyraåring reste han till **Paris**, dels för att skriva, och dels för att uppleva hur det skulle vara att existera utanför det amerikanska samhället. **Queen Asimwe Ceitlin** jobbar som samordnare för **RFSL Newcomers Uppsala**, en grupp för nyanlända hbtqi-personer, och flydde från **Uganda** till **Sverige**.

Reportern pratar också med **Fifi Saidin**, som kom till **Sverige** från **Malaysia**, och asylrättsjuristen **Aino Gröndahl**. Beroende på vem man är kan man utsättas för kränkningar och ifrågasättanden när man som hbtqi-person söker **asyl** i Sverige. I ett annat reportage berättar **Joel Mauricio Isabel Ortiz** om sin queera

samtidsroman, *Sången om en son*, hur den blev till och togs emot. Hen menar att vi måste skriva ner våra berättelser, både för de som kom före oss och de som kommer att komma efter. Förläggaren **Alle Eriksson** och poeten **Athena Farrokhzad** talar i queersamtalet om språk, dikt och motstånd.

Tre diskussionsfrågor:

- Vad avslöjar vårt språk om vårt samhälle? Vad säger ord som utanförskap, invandringskritik och no-go-zoner om samtiden?
- Vad för hinder möter hbtqi-personer som söker asyl när de kommer till Sverige? Hur kan hbtqi-rörelsen i Sverige och globalt jobba för asylsökande hbtqi-personer?
- Hur hänger språk och status ihop i hbtqi-sammanhang och hur kan man arbeta kring det?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisbeterosamhället.

Ett queerhack för alla de som hör om situationen för asylsökande hbtqi-personer i Sverige – och vill göra någonting åt det – är att engagera sig i RFSL Newcomers eller RFSL Newcomers Youth. Det är organisationer som arbetar för personer som söker asyl i Sverige och som utgår ifrån asylsökande personers problembeskrivningar.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras.

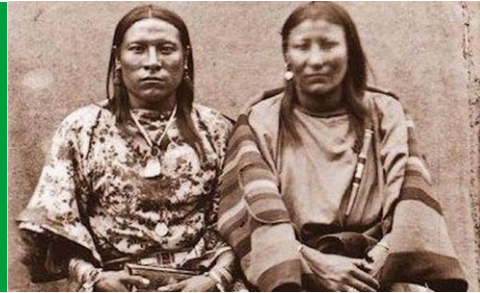
The Handmaiden, filmen baserad på den lesbiska författaren Sarah Waters spännande *The Fingersmith*, är en av de få gånger då filmen faktiskt är bättre än boken. (Flämt!) Den utspelar sig i ett ockuperat Korea och språk (och läsning) är centralt för handlingen. Hideko, en elegant kvinna från den japanska överklassen, möter svindlaren Sook-hee och det blir början på en thriller full av twists, lesbiskt raseri och frigörelse.

NYCKELORD

- James Baldwin
- RFSL Newcomers
- Asyl

AVSNITT 9

Arv – Den raderade hbtqi-historien

Vissa historier, kulturuttryck och släktnamn raderas. Hur kan vi arbeta för att bevara dem? Q-Studio avhandlar frågan om arv.

TEXT JUDITH KIROS · FOTO JOHN H. FOUCH, OMAHA PUBLIC LIBRARY

Vad har vi fått av tidigare generationer och vad vill vi föra vidare? Med den frågan börjar Q-Studios sista avsnitt för säsongen. Programledaren **Mireya Echeverría Quezada** menar att svensk hbtqi-historia ofta beskrivs som en serie framsteg med början efter avkriminaliseringen av samkönat sexuellt umgänge år 1944. Men den beskrivningen får det att låta som om utvecklingen går framåt automatiskt – och som om väst är ledande vad gäller hbtqi-frågor. I själva verket har kolonialismen ofta raderat olika uttryck för kön och sexualitet i bland annat Afrika, Asien, Latinamerika

och Nordamerika. **Two-spirits** är ett paraplybegrepp som används av den nordamerikanska ursprungsbe-folkningen för att benämna folk som har andra könsidentiteter än binära män och kvinnor. Det antogs 1990 vid en internationell konferens för ursprungsfolk som bröt mot normer kring kön och sexualitet. **Mireya Echeverría Quezada** intervjuar forskaren **Ylva Habel** om kolonialismens effekt på historieskrivningen och kulturen. Vad vill man uppnå genom att radera vissa berättelser? Det handlar om utplåning och maktövertagande, berättar **Ylva**

Habel. När man i Sverige försöker påtala de här problemen får man ofta inte gehör eftersom folk hävdar att Sverige inte har varit en aktiv del av kolonialismen. Detta kallas av vissa antirasistiska forskare för **svensk exceptionism**. **Daniel Sallmander** – som beskriver sig som jude, bög och centerpartist – berättar om att

hans familj flydde till **Sverige** från **Ryssland** under de ryska **pogromerna**. Han menar att antisemitismen måste tas på mer allvar, då han nu finner det svårare att komma ut som jude än som bög. I queersamtalet talar konstnären **Rudy Loewe** och poeten **Judith Kiros** om deras ingångar till arv och hbtqi-historia.

Tre diskussionsfrågor:

- Hur har kolonialismen påverkat synen på hbtqi-uttryck och hur påverkar den oss idag?
- Kan det vara hjälpsamt för postkoloniala folk att ta fram egna uttryck för hbtqi-uttryck?
- Hur kan man utmana antisemitism i hbtqi-sammanhang?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisheterosambället.

Queers är uppfinningsrika, säger **Mireya Echeverría Quezada**, och ger exempel på nya traditioner som kan uppkomma i hbtqi-sammanhang. **Rudy Loewe** berättar om **Queermas**, en högtid som inte handlar om religion, utan om att samlas som hbtqi-sällskap och umgås. Varför inte hitta på någonting liknande? Varje juni månad kan man samlas med sina hbtqi-vänner och queera midsommarstången. Eller varför inte fira en antinationalistisk nationaldag?

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras.

Danez Smith är en amerikansk poet vars diktsamling *Don't Call Us Dead* har hyllats, älskats och vunnit flera priser. Hens dikter kretsar kring rasism, svarthet, queerhet och erfarenheten av att vara hiv-positiv; de handlar om svarta, queera människors relation inte bara till döden, utan också till livet och begäret.

NYCKELORD

- Kolonialism
- Two-spirit
- Svensk exceptionalism
- Pogrom

AVSNITT 10

Livepod: Stormé DeLarverie – Älskade upprorsbutch!

*Är butchen utrotningshotad?
Q-Studio viger ett avsnitt, live,
åt den älskade upprorsbutchen
Stormé DeLarverie.*

TEXT & PRODUCENT MIREYA ECHEVERRÍA QUEZADA · **FOTO** OKÄND/WIKIPEDIA

Det tioende avsnittet av **Q-Studio** är en livepodd från **Reclaim Pride** i Göteborg 2019. Avsnittet tar sig an dom lesbiskas beskyddare, butchen, dragkingen och en av queerhistoriens riktiga gentlehens, **Stormé DeLarverie**. Kanske mest känd för att myten säger att hon var den som först slog tillbaka mot polisen under Stonewallupproret i New York 1969. Gäst i avsnittet är en av Göteborgs ärkebutchar **Valerie Bergmontt** som ger perspektiv och fördjupning till ämnet.

Ganska snabbt uppstår frågan vad som är korrekt pronomen att använda om Stormé DeLarverie? Somliga använder pronomenet hon medan andra säger hen eller den. Hur ska man benämna en queer person som föddes i en tid då det inte fanns samma ord som idag för att benämna sexualitet och identitet?

Stormé Delarverie föddes 1920 i New Orleans i södra USA och gick bort den 24 maj 2014 i New York. Hennes exakta födelsedatum är

okänt eftersom hon som utomäktenskapligt barn till en svart kvinna och en vit man inte fick ett födelseattest eftersom "blandäktenskap" var förbjudna på den tiden. Men Stormé DeLarverie själv brukade fira sin födelsedag den 24 december, på julafton. Samhället som Stormé DeLarverie föddes in i var präglad av rasism och afrofofi och hon mobbades under uppväxten men kom som äldre att hitta ett tryggare sammanhang genom att leva och resa med en showgrupp där Stormé DeLarverie uppträdde som dragking.

Valeria Bergmontt berättar att hon har sökt sig utomlands för att hitta trygga sammanhang av butchar, icke-binära och transkillar som rasifieras som icke-vita. I New York hittade hon gruppen **Brooklyn Boihood**, ett community som jobbar med att bland

annat bryta mot giftiga maskulinitetsnormer. Som förebild lyfter hon den mexikanska sångerskan och artisten **Chavela Vargas** som förtom att ha en underbar och säregen röst var en otrolig kvinnotjusare som bland annat hade en affär med konstnärinnan **Frida Kahlo**. Hon lyfter även arbetaren och författaren **Leslie Feinbergs** bok **Stone Butch Blues** som en viktig bok för att den inte bara skildrar en butch utan även alla som känslor och uppoffringar som kan medföra att få uttrycka sitt könsuttryck som butch. Till publikens förtjusning berättar Valeria Bergmontt även om när hon deltog i ett stärkande butchläger.

Men frågan kvarstår, stämmer myten om att Stormé DeLarverie var butchen som delade ut det första slaget vid Stontewallupproret 1969?

Tre diskussionsfrågor:

- Varför är det viktigt att reflektera kring hur vi benämner historiska uttryck och/eller personer som vi utifrån dagens tolkningar, värderingar och kultur, skulle läsa som queera eller hbtqi?
- Ett samtal som uppstår i avsnittet är huruvida butchen är utrotningshotad eller inte, är butchen det? Varför är butchens status generellt låg inom hbtqi-communityt? Och hur påverkar klass och rasifiering butchens status?
- Att få bli begärd på rätt sätt, och bli läst på rätt sätt i sitt könsuttryck är något som lyfts i avsnittet. På vilket sätt vill du bli begärd? Hur påverkar rätt läsning av ditt könsuttryck dig?

QUEERHACK

Queerhacks är avsnittsbaserade lifehacks, tips och tricks för att underlätta ditt queera liv i cisheterosambället.

I avsnittet berättas det om ett separatistiskt läger för butchar som var till för att blir stärkt och speglad genom mötet med andra. Skapa ditt eget sammanhang för att bli sedd och kunna dela med dig i sammanhang där du möter förståelse men även själv kan stötta andra. Det behöver inte kräva så mycket resurser utan kan vara en chatt-tråd, en liten grupp på Facebook, en studiecirkel där ni tillsammans kan se en film eller läsa en bok att diskutera, eller heliga fika-träffar eller Facetime-möten där ni ses eller hörs. Aktivism som går ut på att tillsammans utgöra varandras pepp och stöd kan leda till nya vänner, välmående och förändring.

QUEERCIRKELN

Genom queercirkeln tipsar vi om böcker, filmer, serier och musik som på olika sätt fokuserar på hbtqi-personer som rasifieras.

Stone Butch Blues är en roman med självbiografisk grund skriven av arbetaren, aktivisten och författaren **Leslie Feinberg** och handlar om hur det är att vara en lesbisk butch i USA på 1970-talet. Huvudrollskaraktären själv identifierar sig i spektrat lesbisk butch och transman. Det är en fantastisk bok att ta sig igenom själv eller tillsammans för att reflektera kring klass, kön och sexualitet. Men även möjligheter för organisering, solidaritet och hopp.

NYCKELORD

- Butch
- Dragking
- Klass
- Afrofobi
- Binders

Q-Studio är en podcast av RFSL som sätter det queera ögat på kultur, samhälle, historia och vardag. Genom Q-Studios studiecirkel får du ingångar i Q-Studios avsnitt, teman och ämnen, samt möjlighet till fördjupning. Samla en grupp kompisar, bilda en queercirkel eller starta en grupp i din RFSL-avdelning!

